

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Dato: 12.12.2018
Deres ref.:
Vår ref.: 18-8279

Råd om motsyklisk kapitalbuffer 4. kvartal 2018

Norges Banks hovedstyre har besluttet å gi Finansdepartementet råd om å øke bufferkravet til 2,5 prosent med virkning fra 31. desember 2019.

Norges Bank skal utarbeide beslutningsgrunnlag og gi Finansdepartementet råd om nivået på bankenes motsykliske kapitalbuffer fire ganger i året. Beslutningsgrunnlaget for Norges Banks råd i fjerde kvartal 2018 legges frem i Pengepolitisk rapport 4/18.

Bankene bør bygge opp og holde en buffer når finansielle ubalanser bygger seg opp eller har bygd seg opp. Finansielle ubalanser øker faren for en brå nedgang i etterspørselen og utlånstap i bankene. Ved tilbakeslag i økonomien og utsikter til store tap i bankene kan bufferkravet settes ned for å motvirke at en strammere utlånspraksis forsterker nedgangen.

Norges Banks vurdering av finansielle ubalanser tar utgangspunkt i utviklingen i kreditt og eiendomspriser, samt andelen markedsfinansiering i bankene.

De store norske bankene har lave tap og oppfyller det samlede kravet til ren kjernekapitaldekning. Bankenes lønnsomhet er god. Norske banker har god tilgang på markedsfinansiering, og andelen markedsfinansiering har vært nokså stabil over lengre tid. Internasjonalt er finansmarkedene preget av økt usikkerhet. Det gir risiko for at prisen på bankenes markedsfinansiering kan øke brått.

Husholdningenes gjeldsbelastning er høy, og gjelden vokser fremdeles raskere enn inntektene. Gjeldsveksten har avtatt noe de siste årene, men har vært stabil de siste månedene.

Det er god vekst i norsk økonomi. Foretakenes kredittvekst har avtatt, men er fortsatt høyere enn veksten i økonomien. Det har vært størst nedgang i veksten i obligasjonsfinansieringen. De siste månedene har risikopåslagene økt noe, i tråd med risikopåslagene internasjonalt. Foretakene har god tilgang på kreditt, og kredittveksten er fortsatt bredt basert.

Boligprisveksten har vært lav de siste månedene, men omsetningen i boligmarkedet har holdt seg høy. Antall usolgte boliger har likevel økt. I markedet for næringseiendom er det fortsatt sterk vekst i beregnede salgspriser på de mest attraktive kontorlokalene i Oslo. Det er økte leiepriser som har

drevet prisstigningen den seneste tiden, mens avkastningskravet er stabilt etter å ha falt i flere år. I andre byer har leieprisene utviklet seg mer moderat.

I *Finansiell stabilitet 2018* vurderes sårbarheten i det norske finansielle systemet å ha økt noe det siste året, hovedsakelig som følge av økende priser på næringseiendom. Prisene på næringseiendom kan falle kraftig ved en markert økning i lange renter eller risikopremier, eller ved et økonomisk tilbakeslag som gir fallende leiepriser. Erfaringer viser at lån til næringseiendom kan påføre bankene store tap. Stresstesten i *Finansiell stabilitet 2018* viser at bankene må bruke hele den motsykliske kapitalbufferen og en del av de andre bufferne dersom de skal opprettholde kredittilbudet ved et kraftig tilbakeslag i norsk økonomi. Det kan tilsi at en større del av det samlede bufferkravet bør variere over tid.

Husholdningenes gjeldsbelastning er høy og stiger videre. Eiendomsprisene har vokst kraftig over mange år og er på historisk høye nivåer. Det har ført til at finansielle ubalanser har bygd seg opp. Fremover ventes det at lav boligprisvekst og gradvis økte renter vil dempe videre gjeldsvekst. Den vedvarende og sterke økningen i priser på næringseiendom bidrar til å øke finansielle ubalanser.

Bankene bør bli mer robuste i gode tider. Neste år implementeres EU-regelverk som fører til at det kreves mindre kapital for å oppnå samme nivå på risikovektet kapitaldekning. Det innebærer at bankene nå kan møte en økning i bufferkravet uten å gjøre betydelige tilpasninger.

Etter en samlet vurdering har Norges Banks hovedstyre besluttet å gi Finansdepartementet råd om å øke bufferkravet til 2,5 prosent med virkning fra 31. desember 2019. Beslutningen var enstemmig.

I arbeidet med rådet om motsyklisk kapitalbuffer har Norges Bank og Finanstilsynet utvekslet informasjon og vurderinger.

Med vennlig hilsen

Øystein Olsen

Torbjørn Hægeland

Kopi: Finanstilsynet